РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/1719 НА КОМИСИЯТА

от 26 септември 2016 година

за установяване на насока относно предварителното разпределяне на преносна способност

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 ([1]), и по-специално член 18, параграф 3, буква б) и параграф 5 от него,

като има предвид, че:

(1) Спешното изграждане на напълно функциониращ взаимосвързан вътрешен енергиен пазар е от решаващо значение за постигане на целите — да се запази сигурността на енергийните доставки, да се повиши конкурентоспособността и да се гарантира, че всички потребители могат да купуват енергия на достъпни цени. Един добре функциониращ вътрешен пазар на електроенергия следва да осигурява на производителите подходящи стимули за инвестиции в ново производство на електроенергия, включително електроенергия от възобновяеми енергийни източници, като се обръща особено внимание на най-изолираните държави членки и региони на енергийния пазар на Съюза. Един добре функциониращ пазар следва също така да осигурява на потребителите адекватни мерки за насърчаване на по-ефикасното използване на енергията, предпоставка за което е сигурността на енергийните доставки.

(2) Сигурността на енергийните доставки е основен елемент от обществената сигурност и следователно е неразривно свързана с ефикасното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия и с интегрирането на изолираните пазари на електроенергия на държави членки. Електроенергията може да достига до гражданите на Съюза само посредством мрежата. Функциониращите пазари на електроенергия, и по-специално мрежите и другите активи, свързани с електроснабдяването, са от съществено значение за обществената сигурност, за икономическата конкурентоспособност и за благосъстоянието на гражданите на Съюза.

(3) В Регламент (ЕО) № 714/2009 се определят недискриминационни правила за условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и по-специално правила за разпределяне на преносна способност (капацитет) и управление на претоварването при междусистемните връзки и преносните системи, влияещи върху трансграничните потоци на електроенергия. С цел напредък към действително интегриран пазар на електроенергия, за производителите, потребителите и търговците на дребно следва да бъдат разработени ефективни възможности за хеджиране с цел смекчаване на бъдещия ценови риск в областта, в която те извършват своята дейност, включително хармонизиране на настоящите тръжни правила за предварително разпределяне на преносна способност.

(4) Изчисляването на дългосрочната преносна способност за времевите интервали „за година напред“ и „за месец напред“ следва да се координира от операторите на преносни системи (наричани по-долу „ОПС“) най-малкото на регионално равнище, за да се осигури надеждност на изчислението и на разположение на пазара да бъде предоставена оптималната преносна способност. За тази цел, операторите на преносни мрежи следва да установят модел на обща електроенергийна мрежа, събирайки всички необходими данни за изчисляване на дългосрочната преносна способност и вземайки предвид неопределеностите, присъщи на дългосрочните времеви интервали. За изчисляване и разпределяне на дългосрочни трансгранични преносни способности следва да се прилага подходът въз основа на координираната нетна преносна способност. Може да се прилага подходът въз основа на потоците, когато междузоновата преносна способност между отделните тръжни зони е силно взаимнозависима и подходът е оправдан от гледна точка на икономическата ефективност.

(5) Хармонизираните правила за разпределяне на дългосрочна междузонова преносна способност изискват създаването и функционирането на единна платформа за разпределяне на европейско равнище. Тази централна платформа следва да бъде разработена от всички оператори на преносни системи, за да се улесни разпределянето на дългосрочните права за пренос на участниците на пазара, и следва да предвижда прехвърляне на дългосрочните права за пренос от един участник на пазара, отговарящ на условията, на друг.

(6) С цел да се даде възможност за прозрачно и недискриминационно разпределяне на дългосрочните права за пренос, единната платформа за разпределяне трябва да публикува цялата важна информация относно търга преди неговото откриване. Правилата за заявяване следва да съдържат подробна информация относно процедурата за заявяване на физически права за пренос, включително изисквания, графици, затваряния на пазара и допустимост за обмен между участниците на пазара.

([1]) ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15.

(7) Притежателите на дългосрочни права за пренос следва да имат право да връщат на операторите на преносни системи своите дългосрочни права за пренос с цел преразпределяне в последващо предварително разпределяне на преносна способност. За връщането на дългосрочните права за пренос, притежателите могат да получават заплащане. Освен това участниците на пазара следва да имат право или да прехвърлят или да купят вече разпределени дългосрочни права за пренос. Участниците на пазара следва да информират операторите на преносни системи за такива прехвърляния или покупки, както и за контрагентите, включително за съответните участници на пазара и съответните ОПС.

(8) Важно е административните тежести и разходи, свързани с участието в единната платформа за разпределяне, да се държат в разумни граници, по-специално по отношение на хармонизирането на договорната рамка с участници на пазара.

(9) Понастоящем в Съюза съществуват множество правила за разпределяне, уреждащи договорните условия за дългосрочни права за пренос. ОПС следва да разработят хармонизирани правила за разпределяне за физически права за пренос, финансови права за пренос — опции (наричани по-нататък „ФПП–опции“) и финансови права за пренос — задължения (наричани по-нататък „ФПП–задължения“) на равнището на Съюза.

(10) Тези хармонизирани правила за разпределяне следва да съдържат поне описание на процеса/процедурата за разпределяне на дългосрочни права за пренос, включително минимални изисквания за участие, финансови въпроси, вид на продуктите, предлагани на явни търгове, правила за заявяване, правила за ограничаване и компенсация, правила за участници на пазара, в случай че прехвърлят дългосрочните си права за пренос, принципа „или използваш или продаваш“ (наричан по-нататък „принцип „UIOSI“), правила по отношение на форсмажорните обстоятелства и отговорността. Тези хармонизирани правила за разпределяне следва също така да описват договорните задължения, които трябва да се спазват от участниците на пазара.

(11) С Регламент (ЕС) 2015/1222 ([1]) на Комисията се определя срок за начало на гарантираността за сделки за ден напред и съответен режим на компенсации за дългосрочни права за пренос, ограничавани след този срок. По същия начин, дългосрочни права за пренос, ограничени преди началото на гарантираността за сделки за ден напред, следва да бъдат възстановени или изплатени като компенсация от операторите на преносни системи на притежателите на дългосрочни права за пренос.

(12) Могат да бъдат въведени тавани за компенсацията, платима на притежатели на права, чиито дългосрочни права за пренос са били ограничени преди началото на гарантираността за сделки за ден напред, като се вземе предвид ликвидността на съответните пазари и възможността участниците на пазара да адаптират своите позиции.

(13) В съответствие с член 8 от Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори („Агенцията“) следва да вземе решение относно общи условия за достъп или методики, ако компетентните национални регулаторни органи не могат да постигнат съгласие по тези регулаторни въпроси.

(14) Настоящият регламент е разработен в тясно сътрудничество с Агенцията, Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ЕМОПС за електренергия) и заинтересованите лица, с цел да се приемат ефективни, балансирани и пропорционални правила по прозрачен и приобщаващ начин. В съответствие с член 18, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 714/2009 Комисията ще се консултира с Агенцията, ЕМОПС за електроенергия и други съответни заинтересовани страни, преди да предложи каквото и да е изменение на настоящия регламент.

(15) Настоящият регламент допълва приложение I към Регламент (ЕО) № 714/2009 в съответствие с принципите, формулирани в член 16 от същия регламент.

(16) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета, посочен в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 714/2009,

([1]) Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 г. за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването (ОВ L 197, 25.7.2015 г., стр. 24).

([2]) Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящият регламент определя подробни правила за разпределянето на междузоновата преносна способност на форуърдните пазари, за създаване на обща методика за определяне на дългосрочна междузонова преносна способност, за създаване на единна платформа за разпределяне на европейско равнище, предлагаща дългосрочни права за пренос, и за възможността за връщане на дългосрочни права за пренос с цел последващо предварително разпределяне на преносна способност или прехвърляне на дългосрочни права за пренос между участниците на пазара.

2. Настоящият регламент се прилага за всички преносни системи и междусистемни връзки в Съюза, с изключение на преносните системи на острови, които не са свързани с други преносни системи чрез междусистемни връзки.

3. В държави членки с повече от един оператор на преносни системи настоящият регламент се прилага за всички ОПС в конкретната държава членка. Когато даден ОПС не притежава функция, съответстваща на едно или няколко задължения по настоящия регламент, държавите членки могат да предвидят отговорността за изпълнение на посочените задължения да бъде възложена на един или няколко допълнителни конкретни ОПС.

4. Достъп до единната платформа за разпределяне могат да получат пазарни участници и ОПС, които извършват дейност в Швейцария, при условие че националното ѝ законодателство прилага основните разпоредби на законодателството на Съюза за пазара на електроенергия и е налице междуправителствено споразумение за сътрудничество между Съюза и Швейцария в областта на електроенергетиката.

5. При спазване на условията от параграф 4 Комисията взема решение, въз основа на становище на Агенцията, за участието на Швейцария в единната платформа за разпределяне. Правата и отговорностите на швейцарските ОПС, които се присъединяват към единната платформа за разпределяне, трябва да бъдат съвместими с правата и задълженията на ОПС, развиващи дейност в Съюза, за да се осигури безпроблемно функциониране на разпределянето на дългосрочните права за пренос, въведени на равнището на Съюза, както и условия на равнопоставеност за всички заинтересовани страни.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията, посочени в член 2 от Регламент (ЕО) № 714/2009, член 2 от Регламент (ЕС) 2015/1222 и член 2 от Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията ([1]), както и в член 2 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

Освен това се прилагат и следните определения:

1) „предварително разпределяне на преносна способност“ означава разпределянето на дългосрочна междузонова преносна способност чрез търг преди началото на времевия интервал за сделки за ден напред;

2) „дългосрочно право за пренос“ означава физическо право за пренос, или ФПП–опция, или ФПП–задължение, придобито при предварително разпределяне на преносна способност;

3) „правила за разпределяне“ означава правилата за предварително разпределяне на преносна способност, прилагани от единната платформа за разпределяне;

4) „единна платформа за разпределяне“ означава европейската платформа, създадена от всички ОПС за предварително разпределяне на преносна способност;

5) „търг“ означава процесът, чрез който дългосрочна междузонова преносна способност се предлага и разпределя на участниците на пазара, които представят оферти;

([1]) Регламент (ЕС) № 543/2013 на Комисията от 14 юни 2013 г. за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия и за изменение на приложение I към Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 163, 15.6.2013 г., стр. 1.)

([2]) Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

6) „UIOSI“ означава принцип, според който закупената и незаявена междузонова преносна способност в основата на физическите права за пренос, автоматично се предоставя на разположение за разпределяне на преносна способност за сделки за ден напред и според който притежателят на тези физически права за пренос получава заплащане от операторите на преносни системи.

7) „заявка“ означава уведомление до съответните ОПС относно използването на дългосрочна междузонова преносна способност от притежател на физическите права за пренос и негов контрагент или от упълномощена трета страна;

8) „правила за заявяване“ означава правилата относно уведомлението до съответните ОПС във връзка с използването на дългосрочна междузонова преносна способност от притежател на физическите права за пренос и негов контрагент или от упълномощена трета страна;

9) „пазарен спред“ означава разликата между почасовите цени за ден напред на двете разглеждани тръжни зони за съответния единичен пазарен времеви период в определена посока;

10) „правила за компенсация“ означава правилата, съгласно които всеки ОПС, отговарящ за границата между тръжни зони, където са разпределени дългосрочни права за пренос, изплаща компенсации на притежателите на права за ограничаването на дългосрочните права за пренос.

Член 3

Цели на предварителното разпределяне на преносна способност

Настоящият регламент си поставя следните цели:

а) насърчаване на дългосрочната междузонова търговия с дългосрочни възможности за междузоново хеджиране за участниците на пазара;

б) оптимизиране на изчисляването и разпределянето на дългосрочна междузонова преносна способност;

в) осигуряване на недискриминационен достъп до дългосрочна междузонова преносна способност;

г) осигуряване на справедливо и недискриминационно третиране на ОПС, Агенцията, регулаторните органи и участниците на пазара;

д) съобразяване с необходимостта от справедливо дългосрочно разпределяне на преносна способност по установения ред и ценообразуване по установения ред;

е) осигуряване и повишаване на прозрачността и надеждността на информацията за предварително разпределяне на преносна способност;

ж) допринасяне за ефикасната и дългосрочна експлоатация и развитието на системата за пренос на електроенергия и електроенергийния сектор в Съюза.

Член 4

Приемане на условията или методиките

1. ОПС разработват условията или методиките, които се изискват от настоящия регламент, и ги представят за одобрение на компетентните регулаторни органи в съответните срокове, посочени в настоящия регламент. Участващите ОПС тясно си сътрудничат, когато е необходимо да се разработи предложение за условията или методиките съгласно настоящия регламент и то да бъде одобрено от повече от един ОПС. ОПС, подпомагани от ЕМОПС за електроенергия, информират редовно компетентните регулаторни органи и Агенцията за напредъка по разработването на тези условия или методики.

2. ОПС, вземащи решения по предложения за условия или методики в съответствие с член 4, параграф 6, приемат тези решения с квалифицирано мнозинство, когато не постигнат единодушие помежду си. За приемане с квалифицирано мнозинство на предложения в съответствие с член 4, параграф 6 се изисква мнозинство от:

а) ОПС, представляващи най-малко 55 % от държавите членки; както и

б) ОПС, представляващи държави членки, обхващащи най-малко 65 % от населението на Съюза.

Блокиращото малцинство за решенията в съответствие с член 4, параграф 6 трябва да включва ОПС, представляващи най-малко четири държави членки, а ако липсва такова, квалифицираното мнозинство се счита за постигнато.

За решения на ОПС по силата на член 4, параграф 6 на всяка държава членка се приписва по един глас. Ако на територията на държава членка има повече от един ОПС, държавата членка разпределя правата на глас между ОПС.

3. ОПС, вземащи решения по предложения за условия или методики в съответствие с член 4, параграф 7, приемат тези решения с квалифицирано мнозинство, когато не могат да постигнат единодушие помежду си и когато засегнатите региони са съставени от повече от пет държави членки. За приемане с квалифицирано мнозинство на предложения в съответствие с член 4, параграф 7 се изисква мнозинство от:

а) ОПС, представляващи най-малко 72 % от съответните държави членки; както и

б) ОПС, представляващи държави членки, съставляващи най-малко 65 % от населението на съответния регион.

Блокиращото малцинство за решенията в съответствие с член 4, параграф 7, трябва да включва ОПС, представляващи повече от 35 % от населението на участващите държави членки, плюс ОПС, представляващи най-малко една допълнителна засегната държава членка, а ако липсва такова, квалифицираното мнозинство се счита за постигнато.

ОПС, вземащи решения по предложения за условия или методики в съответствие с член 4, параграф 7 във връзка с региони, съставени от пет държави членки или по-малко, приемат тези решения с единодушие.

За решения на ОПС по силата на член 4, параграф 7 на всяка държава членка се приписва по един глас. Ако на територията на държава членка има повече от един ОПС, държавата членка разпределя правата на глас между отделните ОПС.

4. Ако ОПС не успеят да представят на националните регулаторни органи предложение за условията или методиките в сроковете, определени в настоящия регламент, те предоставят на компетентните регулаторни органи и Агенцията съответните проекти за условията или методиките и обясняват какво е попречило на постигането на споразумение. Агенцията информира Комисията и, в сътрудничество с компетентните регулаторни органи, по искане на Комисията, разследва причините за неуспеха и информира за тях Комисията. Комисията предприема необходимите стъпки, за да направи възможно приемането на необходимите условия или методики в срок от четири месеца след получаването на информацията от Агенцията.

5. Всеки регулаторен орган отговаря за одобряването на условията или методиките, посочени в параграфи 6 и 7.

6. Предложенията за следните условия или методики подлежат на одобряване от всички регулаторни органи:

а) методиката за осигуряване на данни за генериращите мощности и товарите съгласно член 17;

б) методиката на модела на обща електроенергийна мрежа съгласно член 18;

в) изискванията относно единната платформа за разпределяне съгласно член 49;

г) хармонизираните правила за разпределяне съгласно член 51;

д) методиката за разпределяне на приходите от избягването на претоварване съгласно член 57;

е) методиката за поделяне на разходите за създаването, развиването и експлоатацията на единната платформа за разпределяне съгласно член 59;

ж) методиката за поделяне на разходите, направени за осигуряване на гарантираността и заплащането за дългосрочните права за пренос съгласно член 61.

7. Предложенията за следните условия или методики подлежат на одобряване от всички регулаторни органи в съответния регион:

а) методиката за изчисляване преносна способност съгласно член 10;

б) методиката за разбивка на междузоновата преносна способност съгласно член 16;

в) регионалното оформление на дългосрочните права за пренос съгласно член 31;

г) установяването на резервните процедури в съответствие с член 42;

д) регионалните изисквания на хармонизираните правила за разпределяне съгласно член 52, включително регионалните правила за компенсация съгласно член 55.

8. Предложението за условията или методиките трябва да включва предложен срок за прилагането им както и описание на тяхното очаквано въздействие върху целите на настоящия регламент. Предложенията за условията или методиките, подлежащи на одобрение от няколко или от всички регулаторни органи, се представят на Агенцията едновременно с представянето им на регулаторните органи. В срок от три месеца Агенцията изразява становище относно предложенията за условията или методиките, ако компетентните регулаторни органи поискат това.

9. Когато за одобряването на условията или методиките се изисква решение от повече от един регулаторен орган, компетентните регулаторни органи провеждат взаимни консултации, сътрудничат си тясно и се координират помежду си с цел постигане на споразумение. Когато е приложимо, компетентните регулаторни органи вземат под внимание становището на Агенцията. Регулаторните органи вземат решения относно представените условия или методики в съответствие с параграфи 6 и 7, в срок от шест месеца след получаването на условията или методиките от регулаторния орган или, когато е приложимо, от последния засегнат регулаторен орган.

10. Когато регулаторните органи не са успели да постигнат съгласие в срока, посочен в параграф 9, или по тяхно съвместно искане, Агенцията взема решение относно представените предложения за условия или методики в срок от шест месеца, в съответствие с член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009.

11. В случай че един или няколко регулаторни органи поискат изменение, за да одобрят условията или методиките, представени в съответствие с параграфи 6 и 7, съответните ОПС представят за одобрение предложение за изменени условия или методики в срок от два месеца след това изискването от страна на регулаторните органи. Компетентните регулаторни органи вземат решение относно изменените условия или методики в срок от два месеца след представянето им. Когато компетентните регулаторни органи не са успели да постигнат съгласие относно условия или методики съгласно параграфи 6 и 7 в срока от два месеца, или по тяхно съвместно искане, Агенцията взема решение относно изменените условия или методики в срок от шест месеца в съответствие с член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009. Ако съответните ОПС не успеят да представят предложение за изменени условия или методики, се прилага процедурата, предвидена в параграф 4.

12. ОПС, отговарящи за разработването на предложение за условията или методиките, или регулаторните органи, отговарящи за тяхното приемане в съответствие с параграфи 6 и 7, могат да поискат изменение на тези условия или методики.

Предложенията за изменение на условията или методиките се представят за консултации в съответствие с процедурата, посочена в член 6, и се одобряват в съответствие с процедурата, посочена в настоящия член.

13. ОПС, отговарящи за установяването на условията или методиките в съответствие с настоящия регламент, ги оповестяват в интернет след одобрение от компетентните регулаторни органи или, ако не се изисква такова одобрение, след тяхното установяване, с изключение на случаите, в които такава информация се счита за поверителна в съответствие с член 7.

Член 5

Участие на заинтересованите страни

Агенцията, в тясно сътрудничество с ЕМОПС за електроенергия, организира участието на заинтересованите страни във връзка с предварителното разпределяне на преносна способност и с други аспекти на прилагането на настоящия регламент. Това включва провеждането на редовни срещи със заинтересованите страни, за да се установят проблемите и да се предложат подобрения, по-специално по отношение на функционирането и развиването на предварителното разпределяне на преносна способност, включително хармонизирането на тръжните правила. Това не заменя консултациите със заинтересованите страни в съответствие с член 6.

Член 6

Консултации

1. ОПС, които отговарят за представяне на предложения за условията или методиките или тяхното изменение в съответствие с настоящия регламент, се консултират със заинтересованите страни, включително със съответните органи от всяка държава членка, относно проектопредложенията за условията или методиките, когато това изрично е посочено в настоящия регламент. Консултацията продължава не по-малко от един месец.

2. Предложенията за условията или методиките, представени от ОПС на равнището на Съюза, се оповестяват и представят за консултации на равнището на Съюза. Предложенията, представени от ОПС на регионално равнище, са предмет на консултация най-малко на регионално равнище. Страните, представящи предложения на двустранно или многостранно равнище, се консултират най-малко с държавите членки.

3. Организациите, отговарящи за предложението за условията или методиките, вземат надлежно под внимание становищата на заинтересованите страни, получени в резултат на консултациите, предприети в съответствие с параграф 1, преди представянето му за регулаторно одобрение, ако това се изисква в съответствие с член 4, или преди оповестяване — във всички останали случаи. Във всички случаи се разработва ясна и солидна обосновка за причините за включването или невключването на становищата, произтичащи от консултацията, и тази обосновка се публикува своевременно преди или едновременно с оповестяването на предложението за условията или методиките.

Член 7

Задължения за поверителност

1. Всяка поверителна информация, която се получава, обменя или предава съгласно настоящия регламент, е предмет на разпоредбите за професионална тайна, установени в параграфи 2, 3 и 4.

2. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всякакви лица, предмет на разпоредбите на настоящия регламент.

3. Поверителна информация, която посочените в параграф 2 лица са получили в хода на изпълнение на своите задължения, не може да се разкрива на друго лице или орган, като това правило не засяга случаите, уредени от националното право, другите разпоредби на настоящия регламент или други съответни законодателни актове на Съюза.

4. Без да се засягат случаите, обхванати от националното право или законодателството на Съюза, Агенцията, регулаторните органи, организациите или лицата, които получават поверителна информация съгласно настоящия регламент, могат да я използват единствено за целите на изпълнението на своите функции по настоящия регламент.

ДЯЛ II

ИЗИСКВАНИЯ ЗА УСЛОВИЯТА И МЕТОДИКИТЕ

ГЛАВА 1

Предварително изчисляване на преносната способност

Раздел 1

Общи изисквания

Член 8

Региони за изчисляване на преносна способност

За целите на настоящия регламент регионите за изчисляване на преносната способност са определените съгласно член 15 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията.

Член 9

Времеви интервали, за които се изчислява преносната способност

Всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност трябва да гарантират, че дългосрочната междузонова преносна способност се изчислява за всяко предварително разпределяне на преносна способност и най-малко за годишен и месечен времеви интервали.

Раздел 2

Методика за изчисляване на преносна способност

Член 10

Методика за изчисляване на преносна способност

1. Не по-късно от шест месеца след одобряването на общата координирана методика за изчисляване на преносната способност, посочена в член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията, всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност представят предложение за обща методика за изчисляване на преносната способност за дългосрочни времеви интервали в рамките на съответния регион. Предложението се подлага на консултации в съответствие с член 6.

2. Подходът, използван в общата методика за изчисляване на преносната способност, трябва да бъде или подход въз основа на координираната нетна преносна способност, или подход въз основа на потоците.

3. Методиката за изчисляване на преносната способност трябва да бъде съвместима с методиката за изчисляване на преносната способност, установена за времевите интервали „за ден напред“ и „в рамките на деня“ съгласно член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

4. Неопределеността, присъща на времевите интервали за изчисляване на дългосрочната преносна способност, се взема предвид, когато се прилага:

а) анализ на сигурността въз основа на множество сценарии и с използване на входни данни за изчисляването на преносната способност, методът за изчисляване на преносната способност, посочен в член 21, параграф 1, буква б), и валидирането на междузоновата преносна способност, посочено в член 21, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2015/1222; или

б) статистически подход въз основа на предшестващата междузонова преносна способност за времевите интервали „за ден напред“ или „в рамките на деня“, ако може да се докаже, че този подход може:

   i) да повиши ефективността на методиката за изчисляване на преносна способност;

   ii) да отчита по-добре неопределеностите при изчисляването на дългосрочната преносна способност отколкото анализът на сигурността в съответствие с параграф 4, буква а);

   iii) да повиши икономическата ефективност при същото ниво на сигурност на системата.

5. За времевите интервали за изчисляване на дългосрочната преносна способност всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност могат съвместно да прилагат подхода въз основа на потоците при следните условия:

а) подходът въз основа на потоците води до увеличаване на икономическата ефективност в региона за изчисляване на преносната способност при същото ниво на сигурност на системата;

б) прозрачността и точността на резултатите въз основа на потоците са потвърдени в региона за изчисляване на преносната способност;

в) операторите на преносни системи предоставят на участниците на пазара шест месеца, за да приспособят техните процедури.

6. Когато за разработване на методиката за изчисляване на преносната способност в даден регион за изчисляване на преносната способност се прилага анализ на сигурността въз основа на множество сценарии, се прилагат изискванията за входните данни за изчисляване на преносната способност, подходът за изчисляване на преносната способност и валидирането на междузоновата преносна способност, предвидени в член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1222 (с изключение на член 21, параграф 1, буква а), подточка iv), когато е уместно).

7. При разработването на методиката за изчисляване на преносната способност се вземат предвид изискванията за резервните процедури и изискването, предвидено в член 21, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 11

Методика за определяне на резерва за надеждност

Предложението за обща методика за изчисляване на преносната способност трябва да включва методика за определяне на резерва за надеждност, която трябва да отговаря на изискванията, формулирани в член 22 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 12

Методики за експлоатационните граници с оглед на сигурността и извънредните ситуации

Предложението за обща методика за изчисляване на преносната способност трябва да включва методики за експлоатационните граници с оглед на сигурността и извънредните ситуации, които трябва да отговарят на изискванията, формулирани в член 23, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 13

Методика за факторите на изменението на генерирането

Предложението за обща методика за изчисляване на преносната способност трябва да включва методика за определяне на факторите на изменението на генерирането, които трябва да отговарят на изискванията, формулирани в член 24 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 14

Методика за определяне на коригиращи действия

Ако при изчисляването на дългосрочната преносна способност са взети предвид коригиращи действия, всеки ОПС гарантира, че тези коригиращи действия са технически достъпни при експлоатация в реално време и отговарят на изискванията, формулирани в член 25 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 15

Методика за валидиране на междузоновата преносна способност

Предложението за обща методика за изчисляване на преносната способност трябва да включва методика за валидиране на междузоновата преносна, която отговаря на изискванията, формулирани в член 26 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 16

Методика за разбивка на дългосрочната междузонова преносна способност

1. Не по-късно от момента на предаване на методиката за изчисляване на преносната способност, посочена в член 10, ОПС от всеки регион за изчисляване на преносната способност съвместно разработват предложение за методика за разделяне на дългосрочната междузонова преносна способност по координиран начин между различните времеви интервали в съответния регион. Предложението се подлага на консултации в съответствие с член 6.

2. Методиката за разбивка на дългосрочната междузонова преносна способност трябва да отговаря на следните условия:

а) тя трябва да отговаря на нуждите на участниците на пазара от хеджиране;

б) тя трябва да е съгласувана с методиката за изчисляване на преносната способност;

в) тя не трябва да води до ограничения на конкуренцията, по-специално за достъп до дългосрочни права за пренос.

Раздел 3

Модел на обща електроенергийна мрежа

Член 17

Методика за осигуряване на данни за генериращите мощности и товарите

1. Не по-късно от шест месеца след одобряването на методиката за осигуряване на данни за генериращите мощности и товарите, установена за времевите интервали „за ден напред“ и „в рамките на деня“ съгласно член 9, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2015/1222, всички ОПС съвместно разработват предложение за единна методика за осигуряване на данни за генериращите мощности и товарите с цел осигуряване на данните за генериращите мощности и товарите, необходими за създаване на модел на обща електроенергийна мрежа за изчисляване в дългосрочни времеви интервали. Предложението се подлага на консултации в съответствие с член 6. Методиката трябва да взема предвид и да допълва методиката за осигуряване на данни за генериращите мощности и товарите в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

2. При разработването на методиката за осигуряване на данни за генериращите мощности и товарите се прилагат изискванията, формулирани в член 16 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 18

Методика за модела на общата електроенергийна мрежа

1. Не по-късно от шест месеца след одобряването на методиката за модел на обща електроенергийна мрежа, установена за времевите интервали „за ден напред“ и „в рамките на деня“ съгласно член 9, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2015/1222, всички ОПС разработват съвместно предложение за методика за модел на обща електроенергийна мрежа за дългосрочни времеви интервали. Методиката се подлага на консултации в съответствие с член 6.

2. Методиката за модел на обща електроенергийна мрежа трябва да взема предвид и да допълва методиката за модел на обща електроенергийна мрежа, разработена съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2015/1222. Методиката трябва да позволява установяването на модел на обща електроенергийна мрежа за изчисляване на дългосрочна преносна способност в региони за изчисляване на преносната способност, в които се прилага анализ на сигурността въз основа на множество сценарии съгласно член 10.

3. При разработването на методика за модел на обща електроенергийна мрежа се прилагат изискванията, формулирани в член 17 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 19

Сценарии

1. Всички ОПС в региони за изчисляване на преносната способност, в които се прилага анализ на сигурността въз основа на множество сценарии съгласно член 10, съвместно разработват общ набор от сценарии, които да се използват в модела на обща електроенергийна мрежа за всеки времеви интервал за изчисляване на дългосрочна преносна способност.

2. При разработването на общия набор от сценарии се прилагат съответните изисквания, формулирани в член 18 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 20

Модел на отделна електроенергийна мрежа

При разработването на модела на отделна електроенергийна мрежа за времеви интервал за изчисляване на дългосрочна преносна способност в региони за изчисляване на преносната способност, в които се прилага анализ на сигурността въз основа на множество сценарии съгласно член 10, всеки ОПС прилага изискванията, определени в член 19 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Раздел 4

Процедура за изчисляване на преносната способност

Член 21

Общи разпоредби

1. Процесът на обединяване на моделите на отделни електроенергийни мрежи, създадени в съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2015/1222, се прилага при обединяването на моделите на отделните електроенергийни мрежи в модел на обща електроенергийна мрежа за всеки дългосрочен времеви интервал. Не по-късно от шест месеца след одобряването на методиката за осигуряване на данни за генериращите мощности и товарите за дългосрочни времеви интервали, посочена в член 17, и на методиката за модел на обща електроенергийна мрежа за дългосрочни времеви интервали, посочена в член 18, всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност съвместно разработват оперативни правила за времеви интервали за изчисляване на дългосрочна преносна способност, които допълват правилата, определени за действието по обединяване на моделите на отделни електроенергийни мрежи съгласно член 27 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

2. Координираните изчислители на преносна способност, установени в член 27 от Регламент (ЕС) 2015/1222, изчисляват дългосрочните междузонови преносни способности за своя регион за изчисляване на преносната способност. За тази цел, не по-късно от шест месеца след приемането на одобрението на методиката за изчисляване на преносната способност за дългосрочни времеви интервали, посочена в член 10, всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност разработват съвместно оперативни правила за времеви интервали за изчисляване на дългосрочна преносна способност, които допълват правилата, определени за дейността на координираните изчислители на преносна способност съгласно член 27 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

3. Съответните изисквания, формулирани в член 27 от Регламент (ЕС) 2015/1222, се прилагат за времевите интервали за изчисляване на дългосрочната преносна способност.

Член 22

Създаване на модел на обща електроенергийна мрежа

Процедурата и изискванията, определени в член 28 от Регламент (ЕС) 2015/1222 за създаване на модел на обща електроенергийна мрежа, се прилагат при създаване на модела на обща електроенергийна мрежа за времеви интервали за изчисляване на дългосрочна преносна способност в региони за изчисляване на преносната способност, в които се прилага анализ на сигурността въз основа на множество сценарии съгласно член 10.

Член 23

Регионални изчисления на дългосрочни междузонови преносни способности

1. Когато ОПС прилагат статистическия подход по член 10, процедурата за изчисляване на дългосрочна междузонова преносна способност включва най-малко следното:

а) избрани предшестващи набори от данни за междузоновата преносна способност за сделки за ден напред или в рамките на деня от един единствен период или от набор от периоди, като в този случай данните се подреждат в крива на продължителността;

б) изчисление на преносната способност, в зависимост от нивото на риска за избрания набор от данни;

в) изчисляване на дългосрочната междузонова преносна способност, която ще се предлага за предварително разпределяне на преносна способност, с вземане предвид на резерв за отразяване на разликата между предшестващи стойности на междузоновата преносна способност и прогнозни стойности на дългосрочната междузонова преносна способност;

г) общи правила, за да се вземе предвид наличната информация относно планови прекъсвания, нова инфраструктура и нов график за електропроизводство и товаров график за времевите интервали за изчисляване на дългосрочната преносна способност.

2. Когато ОПС прилагат анализ на сигурността въз основа на множество сценарии съгласно член 10, за времеви интервали за изчисляване на дългосрочна преносна способност в региони за изчисляване на преносната способност се прилагат изискванията, определени в член 29 от Регламент (ЕС) 2015/1222 (с изключение на член 29, параграф 4, когато е уместно).

3. Всеки координиран изчислител на преносна способност разбива изчислената дългосрочна междузонова преносна способност за всяко предварително разпределяне на преносна способност чрез прилагане на методиката за разбивка на междузоновата преносна способност съгласно член 16.

4. Всеки координиран изчислител на преносна способност представя за валидиране изчислената дългосрочна междузонова преносна способност и разбивката на дългосрочната междузонова преносна способност на всеки ОПС в рамките на съответния регион за изчисляване на преносната способност съгласно член 24.

Член 24

Валидиране и предоставяне на междузонова преносна способност и разбита междузонова преносна способност

1. Всеки ОПС валидира резултатите от изчислението за дългосрочна междузонова преносна способност по границите на своята тръжна зона или критични елементи на мрежата за всеки времеви интервал за изчисляване на дългосрочна преносна способност съгласно член 15.

2. Всеки ОПС валидира резултатите от изчислението за разбивката на дългосрочната междузонова преносна способност по границите на своята тръжна зона или критични елементи на мрежата съгласно член 16.

3. Всеки ОПС изпраща своето валидиране на преносната способност и валидирана разбивка на тази преносна способност, за всяко предварително разпределяне на преносната способност, на съответните координирани изчислители на преносна способност и на другите ОПС в съответния регион за изчисляване на преносната способност.

4. За изпълнението на предварително разпределяне на преносна способност съгласно член 29 от всеки координиран изчислител на преносна способност се предоставя валидирана разбивка на дългосрочната междузонова преносна способност.

5. При поискване ОПС предоставят на своите регулаторни органи доклад, описващ как е получена стойността на дългосрочната междузонова преносна способност за конкретен времеви интервал за изчисляване на дългосрочна преносна способност.

Член 25

Координирано ограничаване на междузоновата преносна способност

1. ОПС координират ограниченията на вече разпределената дългосрочна междузонова преносна способност, ако ограниченията се отнасят за времеви интервал предхождащ с повече от 48 часа началото на деня на доставката. В случай на ограничения на дългосрочните права за пренос, включително на заявките за такива права, в рамките на 48 часа преди началото на деня на доставката, операторите на преносни мрежи във всеки регион за изчисляване на преносната способност прилагат процедурата за изчисляване на преносната способност за ден напред и в рамките на деня, както е посочено в член 29 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

2. Ако даден ОПС трябва да ограничи вече разпределена дългосрочна междузонова преносна способност, той изпраща искане до отговорния координиран изчислител на преносна способност да започне координираното изчисляване на необходимите ограничения на дългосрочна междузонова преносна способност за региона за изчисляване на преносната способност. ОПС трябва да обоснове искането си с цялата съответна информация.

3. Координираният изчислител на преносна способност предоставя актуализираната междузонова преносна способност на съответните ОПС за валидиране.

4. Всеки ОПС валидира актуализираната междузонова преносна способност по границите на своята тръжна зона или критични елементи на мрежата съгласно член 24.

5. Координираният изчислител на преносна способност предоставя валидираната актуализирана междузонова преносна способност на съответните ОПС и на единната платформа за разпределяне, за да се извърши ограничаване съгласно член 53.

Раздел 5

Двугодишен доклад относно изчисляването на преносната способност

Член 26

Двугодишен доклад относно изчисляването и разпределянето на преносната способност

1. Не по-късно от две години след влизането в сила на настоящия регламент ЕМОПС за електроенергия изготвя доклад относно изчисляването и разпределянето на дългосрочната преносна способност и го представя на Агенцията.

2. Ако Агенцията поиска, ЕМОПС за електроенергия изготвя всяка втора година след това доклад относно изчисляването и разпределянето на дългосрочната преносна способност. Ако е приложимо, този доклад се изпраща на Агенцията заедно с двугодишния доклад относно изчисляването и разпределянето на преносната способност в съответствие с член 31 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

3. Докладът относно изчисляването и разпределянето на преносната способност трябва да съдържа за всяка тръжна зона, граница на тръжна зона и регион за изчисляване на преносната способност най-малко следното:

а) използвания метод за изчисляване на преносната способност;

б) статистически показатели относно резервите за надеждност;

в) статистически показатели за междузоновата преносна способност, ако е уместно, за всеки времеви интервал, за който се изчислява преносната способност;

г) показатели за качеството на информацията, използвана за изчисляване на преносната способност;

д) когато е уместно — предложени мерки за подобряване на изчисляването на преносната способност;

е) препоръки за бъдещото развитие на предварителното изчисляване на преносната способност, включително по-нататъшната хармонизация на методиките, процедурите и механизмите за управление.

4. След консултация с Агенцията всички ОПС съвместно постигат споразумение относно статистическите и качествените показатели, които да залегнат в доклада. Агенцията може да поиска тези показатели да бъдат изменени преди постигането на споразумение от операторите на преносни системи или по време на прилагането им.

5. Агенцията решава дали да публикува целия двугодишен доклад или част от него.

ГЛАВА 2

Тръжни зони

Член 27

Общи разпоредби

1. Тръжните зони, приложими за търговията за ден напред и в рамките на деня, се прилагат за предварителното изчисляване и разпределяне на преносна способност.

2. Когато дадена граница на тръжна зона престане да съществува, притежателите на дългосрочните права за пренос през тази граница получават право на възстановяване на средства от съответните ОПС въз основа на първоначалната цена, платена за дългосрочните права за пренос.

ГЛАВА 3

Предварително разпределяне на преносна способност

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 28

Основни принципи

Предварителното разпределяне на преносна способност се извършва по такъв начин, че:

а) да се използва принципът на пределни цени, за получаването на резултати за всяка граница на тръжна зона, посока на пренасяне и единичен пазарен период;

б) да се разпределя не повече от предлаганата дългосрочна междузонова преносна способност в съответствие с член 39;

в) да може да се повтори.

Член 29

Входящи данни и резултати

1. Единната платформа за разпределяне използва следните входящи данни за определяне на предварително разпределяне на преносна способност в съответствие с параграф 2:

а) валидирана разбивка на дългосрочната междузонова преносна способност, представена от всеки координиран изчислител на преносна способност, и преносната способност, свързана с върнати дългосрочни права за пренос съгласно член 43;

б) оферти, представени от участниците на пазара.

2. За всяко предварително разпределяне на преносна способност, единната платформа за разпределяне същевременно определя най-малко следните резултати за всяка граница на тръжна зона, посока на пренасяне и единичен пазарен период:

а) обем на разпределените дългосрочни права за пренос (в MW);

б) цена на дългосрочните права за пренос съгласно член 40;

в) състояние на изпълнение на офертите.

3. Единната платформа за разпределяне гарантира, че тръжните резултати са точни.

4. Всеки ОПС гарантира, че тръжните резултати са съвместими с входящата информация, предоставена на единната платформа за разпределяне в съответствие с параграф 1.

Раздел 2

Варианти за хеджиране на риска при междузоново пренасяне

Член 30

Решение относно възможностите за междузоново хеджиране на риска

1. ОПС по границата на тръжна зона издават дългосрочни права за пренос, освен ако компетентните регулаторни органи по границата на тръжната зона са приели координирани решения да не се издават дългосрочни права за пренос по границата на въпросната тръжна зона. Когато приемат своите решения, компетентните регулаторни органи по границата на тръжната зона се консултират с регулаторните органи на съответния регион за изчисляване на преносната способност и вземат надлежно предвид техните становища.

2. Ако в момента на влизане в сила на настоящия регламент за дадена граница на тръжна зона не съществуват дългосрочни права за пренос, компетентните регулаторни органи по границата на тръжната зона приемат в срок от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент координирани решения за въвеждането на дългосрочни права за пренос.

3. Решенията съгласно параграфи 1 и 2 се основават на оценка, в която се посочва дали форуърдният пазар на електроенергия предоставя достатъчно възможности за хеджиране във въпросните тръжни зони. Оценката се извършва координирано от компетентните регулаторни органи по границата на тръжната зона и включва най-малко:

а) консултация с участниците на пазара за техните нужди от възможности за хеджиране на риска при междузоново пренасяне по съответната граница на тръжна зона;

б) оценка.

4. Оценката, посочена в параграф 3, буква б), трябва да изследва функционирането на пазарите на електроенергия на едро и да се основава на ясни и прозрачни критерии, които включват най-малко:

а) анализ на това дали продуктите или комбинацията от продукти, предлагани на форуърдните пазари, представляват хеджиране срещу нестабилността на цените за ден напред на съответната тръжна зона. Такъв продукт или комбинация от продукти се счита за подходящо средство за хеджиране срещу риска от промяна на цената за ден напред в съответната тръжна зона, когато е налице достатъчна взаимовръзка между цените за ден напред на съответната тръжна зона и свързаните с тях цени, спрямо които продуктът или комбинацията от продукти е уреден/а;

б) анализ на това дали продуктите или комбинацията от продукти, предлагани на форуърдните пазари, са ефективни. За тази цел, се оценяват най-малко следните показатели:

i) времеви хоризонт на търгуването;

ii) спред купува-продава;

iii) търгувани обеми по отношение на действителното потребление;

iv) открити позиции по отношение на действителното потребление.

5. В случай, че оценката, посочена в параграф 3, покаже, че не са налице достатъчно възможности за хеджиране в една или повече тръжни зони, компетентните регулаторни органи изискват от съответните ОПС:

а) да издадат дългосрочни права за пренос; или

б) да се уверят, че са предоставени други дългосрочни междузонови продукти за хеджиране, с цел да се подкрепи функционирането на пазарите на електроенергия на едро.

6. В случай че компетентните регулаторни органи решат да отправят искане, както е посочено в параграф 5, буква б), съответните ОПС разработват необходимите разпоредби и ги представят на компетентните регулаторни органи за одобрение в срок от шест месеца след искането на компетентните регулаторни органи. Тези мерки започват да се прилагат не по-късно от шест месеца след получаване на одобрението от компетентните регулаторни органи. Компетентните регулаторни органи могат да удължат по искане на съответните ОПС срока на прилагане с не повече от 6 месеца.

7. В случаите когато регулаторните органи решат, че съответните ОПС не трябва да издават дългосрочни права за пренос или че съответните ОПС трябва да издават други дългосрочни продукти за междузоново хеджиране, членове 16, 28, 29, 31—57, 59 и 61 не се прилагат за ОПС по границата на тръжната зона.

8. Въз основа на съвместно искане на ОПС по дадена тръжна граница или по своя собствена инициатива, и поне веднъж на 4 години, компетентните регулаторни органи по съответната граница на тръжна зона извършват, в сътрудничество с Агенцията, оценка съгласно параграфи 3—5.

Член 31

Регионално оформление на дългосрочните права за пренос

1. Дългосрочната междузонова преносна способност се разпределя на участниците на пазара от платформата за разпределяне под формата на физически права за пренос съгласно принципа „или използваш, или продаваш“ или под формата на ФПП–опции или на ФПП–задължения.

2. Всички ОПС, които издават дългосрочни права за пренос, предлагат чрез единната платформа за разпределяне дългосрочна междузонова преносна способност най-малко за годишни и месечни времеви интервали на участниците на пазара. Всички ОПС в даден регион за изчисляване на преносната способност могат да предложат заедно дългосрочна междузонова преносна способност да се предлага в допълнителни времеви интервали.

3. Не по-късно от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент операторите на преносни системи във всеки регион за изчисляване на преносната способност, където съществуват дългосрочни права за пренос, разработват съвместно предложение за регионално оформление на дългосрочните права за пренос, които ще се издават за всяка граница на тръжна зона в рамките на региона за изчисляване на преносната способност.

Не по-късно от шест месеца, след като регулаторните органи по границата на тръжната зона приемат координираните решения за въвеждане на дългосрочни права за пренос съгласно член 30, параграф 2, операторите на преносни системи от въпросния регион за изчисляване на преносната способност разработват съвместно предложение за регионално оформление на дългосрочните права за пренос, които ще се издават за всяка граница на тръжна зона в рамките на региона за изчисляване на съответната преносна способност.

Регулаторните органи от държави членки, в които понастоящем регионалното оформление на дългосрочните права за пренос е част от схема за трансгранично преразпределяне между ОПС с цел да се гарантира, че експлоатацията се извършва в граници, осигуряващи експлоатационната сигурност на мрежата, могат да решат да запазят физическите дългосрочни права за пренос по границите на своята тръжна зона.

4. Посочените в параграф 3 предложения трябва да включват график за изпълнение и поне описанието на следните позиции, специфицирани в правилата за разпределяне:

а) тип на дългосрочните права за пренос;

б) времеви интервали за предварителното разпределяне на преносната способност;

в) форма на продукта (базово натоварване, върхово натоварване, извънвърхово натоварване);

г) обхванатите граници на тръжна зона.

5. Предложенията се подлагат на консултации в съответствие с член 6. За предложените дългосрочни права за пренос, които ще бъдат издавани, всеки оператор на преносна система надлежно взема под внимание резултатите от консултацията.

6. Не се разрешава разпределянето на физически права за пренос и успоредно с това разпределянето на ФПП–опции на една и съща граница на тръжна зона. Не се разрешава разпределянето на физически права за пренос и успоредно с това разпределянето на ФПП–задължения на една и съща граница на тръжна зона.

7. Преглед на дългосрочните права за пренос, предлагани по границата на тръжна зона, може да бъде започнат от:

а) всички регулаторни органи по границата на тръжната зона по тяхна собствена инициатива; или

б) всички регулаторни органи по границата на тръжната зона, въз основа на препоръка от Агенцията или въз основа на съвместно искане от всички ОПС по въпросната граница на тръжна зона.

8. Всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност са отговорни за извършването на прегледа, предвиден в параграф 9.

9. Всеки ОПС, участващ в прегледа на дългосрочните права за пренос:

а) оценява предложените дългосрочни права за пренос, като взема предвид характеристиките в параграф 4;

б) ако счете за необходимо, предлага алтернатива на дългосрочните права за пренос, като взема предвид резултата от оценката съгласно буква а);

в) провежда консултация в съответствие с член 6 относно:

i) резултатите от оценката на предлаганите дългосрочни права за пренос;

ii) ако е приложимо, предложението за алтернативни дългосрочни права за пренос.

10. След консултацията, посочена в параграф 9, буква в), и в срок от три месеца от издаването на решението за започване на преглед, операторите на преносни системи в дадения регион за изчисляване на преносната способност представят съвместно предложение на компетентните регулаторни органи за запазване или изменяне на типа на дългосрочните права за пренос.

Член 32

Физически права за пренос

1. Всеки притежател на физически права за пренос има право да заяви всички или част от своите физическите права за пренос съгласно член 36.

2. Когато притежателите на физически права за пренос не подадат такава заявка в срока, определен в правилата за заявяване, те имат право да получат заплащане в съответствие с член 35.

Член 33

Финансови права за пренос — опции

1. Притежателите на ФПП–опции имат право да получат заплащане в съответствие с член 35.

2. Прилагането на ФПП–опции изисква прилагане на обвързване на цените за сделки за ден напред в съответствие с членове 38—50 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 34

Финансови права за пренос — задължения

1. Притежателите на ФПП–задължения имат право да получат или са задължени да изплатят финансовото възнаграждение в съответствие с член 35.

2. Прилагането на ФПП–задължения изисква прилагане на обвързване на цените за сделки за ден напред в съответствие с членове 38—50 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 35

Принципи относно заплащането за дългосрочни права за пренос

1. Съответните ОПС, осъществяващи разпределянето на права за пренос за граница на тръжна зона чрез единната платформа за разпределяне, заплащат на притежателите за дългосрочните права за пренос, в случай че ценовата разлика в посоката, за която са придобити дългосрочните права за пренос, е положителна.

2. Притежателите на ФПП–задължения заплащат на съответните ОПС чрез единната платформа за разпределяне на права за пренос за дадена граница на тръжна зона, в случай че ценовата разлика е отрицателна по отношение на посоката, за която важат ФПП–задълженията.

3. Заплащането за дългосрочни права за пренос в параграфи 1 и 2 трябва да бъде в съответствие със следните принципи:

а) когато във времевия интервал за търговия за ден напред междузоновата преносна способност се разпределя чрез „неявно“ разпределяне или чрез друг метод, произтичащ от използването на резервни процедури, заплащането за дългосрочните права за пренос е равно на пазарния спред;

б) когато във времевия интервал за търговия за ден напред междузоновата преносна способност се разпределя чрез „явно“ разпределяне, заплащането за дългосрочни права за пренос е равно на клиринговата цена за дневния търг.

4. В случай че в процеса на разпределяне на преносната способност за ден напред по междусистемните връзки между тръжните зони са били включени ограничения при разпределянето съгласно член 23, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1222, те могат да се вземат предвид в предложението за изчисляване на заплащането за дългосрочните права за пренос в съответствие с параграф 3.

Раздел 3

Процедури за заявяване на физически права за пренос

Член 36

Общи разпоредби за заявяването на физически права за пренос

1. Когато ОПС издават и прилагат физическите права за границите на тръжна зона, те трябва да позволяват на притежателите на физически права за пренос и/или на техните контрагенти да заявяват своите графици за обмен на електроенергия. Притежателите на физически права за пренос могат да упълномощят отговарящи на условията трети страни да заявяват техните графици за обмен на електроенергия от тяхно име в съответствие с правилата за заявяване съгласно параграф 3.

2. Не по-късно от дванадесет месеца след влизането в сила на настоящия регламент всички ОПС, издаващи физически права за пренос по границата на дадена тръжна зона, представят за одобрение на съответните регулаторни органи предложение за правила за заявяване на графици за обмен на електроенергия между тръжните зони. Предложението се подлага на консултации в съответствие с член 6. Тези правила за заявяване съдържат най-малко следните данни:

а) правомощията на притежателя на физически права за пренос да определя графици за обмен на електроенергия;

б) минималните технически изисквания, които трябва да се заявят;

в) описанието на процедурата на заявяване;

г) сроковете за заявяване;

д) формата, под която се извършва заявяването и се провежда комуникацията.

3. Всички ОПС трябва постепенно да хармонизират правилата за заявяване по всички граници на тръжни зони, по които се прилагат физически права за пренос.

4. Притежателите на физически права за пренос, техните контрагенти, когато това е приложимо, или упълномощено трето лице, което действа от тяхно име, заявяват всички или част от своите физически права за пренос между тръжни зони в съответствие с правилата за заявяване.

5. В случай че в процеса на разпределяне на преносната способност за ден напред по междусистемните връзки между тръжните зони са били включени ограничения при разпределянето съгласно член 23, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1222, те се вземат предвид в предложението за правилата за заявяване, посочени в параграф 2.

Раздел 4

Процедури и провеждане

Член 37

Ред и условия за участие в предварителното разпределяне на преносната способност

1. Участниците на пазара трябва да се регистрират в единната платформа за разпределяне и да отговарят на всички изисквания съгласно хармонизираните правила за разпределяне, преди да могат да участват в търговете или да прехвърлят дългосрочните си права за пренос. Изискванията за допустимост, трябва да са в съответствие с принципите на недискриминация и прозрачност.

2. След като получи искане за регистрация от участник на пазара, единната платформа за разпределяне уведомява този участник дали той отговаря на всички изисквания за допустимост и дали има право да участва в търговете или да прехвърля своите дългосрочни права за пренос след определена дата.

3. Участниците на пазара трябва да отговарят изцяло на хармонизираните правила за разпределяне. Те съхраняват и актуализират цялата информация, свързана с тяхното участие, и уведомяват без забавяне единната платформа за разпределяне за всяка промяна на тази информация.

4. Единната платформа за разпределяне има право временно да прекрати или да отнеме правото на даден участник на пазара да участва в търговете или да прехвърля своите дългосрочни права за пренос, ако той наруши договорните си задължения съгласно хармонизираните правила за разпределяне.

5. Временното прекратяване или отнемането на правото на участник на пазара да участва в търговете или да прехвърля своите дългосрочни права за пренос в съответствие с хармонизираните правили за разпределяне, не освобождава участника на пазара или единната платформа за разпределяне от задълженията им, произтичащи от дългосрочни права за пренос, разпределени и платени преди временното преустановяване или отнемането.

Член 38

Предоставяне на входящи данни на единната платформа за разпределяне

Всеки ОПС гарантира, че валидирана разбивка на дългосрочната междузонова преносна способност е представена на единната платформа за разпределяне преди публикуването на тръжната спецификация в съответствие с член 39.

Член 39

Провеждане на предварителното разпределяне на преносна способност

1. Не по-късно от момента, определен в хармонизираните правила за разпределяне, за всяко предварително разпределяне на преносна способност в единната платформа за разпределяне се публикува тръжна спецификация, съдържаща най-малко следната информация:

а) дата и час на отваряне и на затваряне на търга;

б) валидирана разбивка на дългосрочната междузонова преносна способност и тип на дългосрочните права за пренос, които ще се разпределят чрез търг;

в) формат на офертите;

г) дата и час на публикуване на тръжните резултати;

д) срок за оспорване на тръжните резултати.

2. Публикуваната дългосрочна междузонова преносна способност не се изменя за определен период преди затварянето на търга. Този период се посочва в хармонизираните правила за разпределяне.

3. Всеки участник на пазара внася офертите си в единната платформа за разпределяне преди затварянето на търга и в съответствие с условията, определени в тръжната спецификация.

4. Единната платформа за разпределяне гарантира поверителността на внесените оферти.

Член 40

Определяне на цените на дългосрочните права за пренос

Цената на дългосрочните права за пренос за всяка граница на тръжна зона, посока на пренос и единичен пазарен период се определя въз основа на принципа на пределните цени и се изразява в евро на мегават. В случай че търсенето на дългосрочна междузонова преносна способност за дадена граница на тръжна зона, посока на пренос и единичен пазарен период е по-ниско от или равно на предлаганата дългосрочна междузонова преносна способност, цената е равна на нула.

Член 41

Финансови изисквания и уреждане на отношенията

1. Единната платформа за разпределяне предоставя процедури за фактуриране или самофактуриране за уреждане на дебити или кредити, произтичащи от разпределянето на дългосрочни права за пренос, връщането на такива права, както и от заплащането за дългосрочни права за пренос. Тези процедури се специфицират в хармонизираните правила за разпределяне.

2. За да участва в търговете, всеки участник на пазара разполага с достатъчно обезпечения, за да подсигури офертите и разпределените дългосрочни права за пренос в съответствие с условията, определени в хармонизираните правила за разпределяне.

Член 42

Установяване на резервни процедури

1. В случай че предварителното разпределяне на преносна способност не може да даде достатъчно добри резултати, резервната процедурата трябва да предвижда отлагането на предварителното разпределяне на преносна способност за по-късен момент.

2. Всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност трябва да имат право да прилагат алтернативни координирани резервни решения. В такива случаи всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност разработват координирано предложение за надеждни резервни процедури.

Член 43

Връщане на дългосрочни права за пренос

1. Притежателите на дългосрочни права за пренос могат да върнат тези права на съответните ОПС чрез единната платформа за разпределяне, за да се използват те при последващо предварително разпределяне на преносна способност.

2. Притежателите на дългосрочни права за пренос, които имат желание да върнат своите дългосрочни права за пренос за последващо предварително разпределяне на преносна способност, съобщават това, пряко или непряко чрез трета страна, на единната платформа за разпределяне, както е посочено в хармонизираните правила за разпределяне.

3. Притежателите на дългосрочни права за пренос, които върнат своите дългосрочни права за пренос, получават заплащане, пряко или непряко чрез трета страна, от съответните ОПС чрез единната платформа за разпределяне. Това заплащане се равнява на цената на продажба, постигната на търга, на който дългосрочните права за пренос са преразпределени.

Член 44

Прехвърляне на дългосрочни права за пренос

1. Притежателите на дългосрочни права за пренос имат право да прехвърлят всички или част от своите права на други участници на пазара в съответствие с хармонизираните правила за разпределяне.

2. Правилата за допустимост и списък на участниците на пазара, регистрирани към единната платформа за разпределяне и допустими за прехвърляне на дългосрочните права за пренос, се публикуват в единната платформа за разпределяне.

3. Притежателите на дългосрочни права за пренос съобщават прехвърлянето на тези права, пряко или непряко чрез трета страна, на единната платформа за разпределяне в съответствие с хармонизираните правила за разпределяне.

4. Участниците на пазара, придобиващи тези дългосрочни права за пренос, потвърждават в съответствие с хармонизираните правила за разпределяне, пряко или непряко чрез трета страна, пред единната платформа за разпределяне съобщението, изпратено от предишния притежател на дългосрочни права за пренос.

Член 45

Предаване на резултатите

1. Единната платформа за разпределяне уведомява ОПС, отговарящи за границата на тръжна зона, с която са свързани дългосрочните права за пренос, участниците на пазара и притежателите на дългосрочни права за пренос за резултата от посоченото предварително разпределяне на преносна способност в рамките на времевия интервал, предвиден в тръжната спецификация.

2. Единната платформа за разпределяне информира участниците на пазара за състоянието на изпълнение и клиринговите цени на техните оферти.

Член 46

Задействане на резервните процедури

1. В случай, че единната платформа за разпределяне не е в състояние да предостави или тръжната спецификация в съответствие с член 39, или част от резултатите или всички резултати от предварителното разпределяне на преносната способност в рамките на времевия интервал, определен в хармонизираните правила за разпределяне, операторите на преносни системи, отговарящи за границата на тръжната зона, прилагат резервните процедури, установени съгласно член 42.

2. Веднага след като бъде установено, че не е изпълнено изискването за предоставяне на позициите, посочени в параграф 1, единната платформа за разпределяне уведомява ОПС, отговарящи за границата на тръжната зона. Единната платформа за разпределяне уведомява участниците на пазара, че могат да бъдат прилагани резервните процедури.

Член 47

Публикуване на пазарна информация

1. В единната платформа за разпределяне се публикува поне следната информация за всяка граница на тръжна зона и посока на пренасяне:

а) тръжна спецификация в съответствие с член 39;

б) примерен тръжен календар, посочващ вида на дългосрочните права за пренос, които се предлагат, и датите, на които тези дългосрочни права за пренос ще се предлагат на участниците на пазара;

в) резултати от разпределянето на преносната способност в съответствие с член 29;

г) брой на участниците във всеки търг;

д) списък на участниците на пазара, които имат право да участват в прехвърляне на дългосрочни права за пренос;

е) данни за връзка с единната платформа за разпределяне.

2. Съответните ОПС публикуват чрез единната платформа за разпределяне изискваната информация, посочена в параграф 1, в съответствие със сроковете, посочени в тръжната спецификация и в Регламент (ЕС) № 543/2013.

3. Единната платформа за разпределяне гарантира, че историческите данни за период, не по-малък от пет години, са обществено достъпни.

ГЛАВА 4

Единна платформа за разпределяне

Член 48

Създаване

1. Всички ОПС гарантират, че единната платформа за разпределяне е напълно функционираща и съответства на функционалните изисквания, посочени в член 49, в срок от дванадесет месеца след одобряването на предложението за общ набор от изисквания и за създаване на единна платформа за разпределяне. Компетентните регулаторни органи могат да удължават този срок по искане на съответните ОПС, за да вземат предвид закъснения, свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки, с не повече от 6 месеца.

2. Предварителното разпределяне на преносна способност при междусистемни електропроводи за постоянен ток се извършва посредством единната платформа за разпределяне не по-късно от 24 месеца след одобряването, посочено в параграф 1.

Член 49

Функционални изисквания

1. В срок от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент всички ОПС представят на всички регулаторни органи общо предложение за набор от изисквания и за създаването на единна платформа за разпределяне. В предложението се посочват различни варианти за създаването и управлението на единна платформа за разпределяне, включително нейното разработване от операторите или от трети страни, действащи от тяхно име. Предложението от операторите на преносни системи обхваща основните задачи на единната платформа за разпределяне, предвидени в член 50, и изискванията за възстановяване на разходите в съответствие с член 59.

2. Функционалните изисквания относно единната платформа за разпределяне включват поне:

а) очакваните граници на тръжни зони, които следва да бъдат обхванати;

б) техническата достъпност и надеждност на предоставяните услуги;

в) оперативните процеси;

г) продуктите, които ще бъдат предлагани;

д) времевите интервали за предварителното разпределяне на преносната способност;

е) методите и алгоритмите, използвани при разпределяне;

ж) принципите на финансово уреждане и управление на риска на разпределените продукти;

з) съвместима договорна рамка за участниците на пазара;

и) интерфейсите за данни.

Член 50

Общи задачи

Съответните ОПС използват единната платформа за разпределяне най-малко за следните цели:

а) регистриране на участниците на пазара;

б) осигуряване за участниците на пазара на единна точка за контакт;

в) провеждането на тръжни процедури;

г) финансовото уреждане на разпределените дългосрочни права за пренос между участници на пазара, включително управление на обезпеченията;

д) сътрудничеството с клирингова къща, ако такова се изисква съгласно общите правила за прилагане на ФПП–задължения съгласно член 34;

е) организацията на резервната процедура в съответствие с членове 42 и 46;

ж) предоставяне на възможност за връщане на дългосрочни права за пренос съгласно член 43;

з) улесняване на прехвърлянето на дългосрочни права за пренос съгласно член 44;

и) публикуване на пазарна информация съгласно член 47;

й) предоставяне и експлоатиране на интерфейси за обмен на данни с участниците на пазара.

ГЛАВА 5

Хармонизирани правила за разпределяне

Член 51

Въвеждане на хармонизирани правила за разпределяне

1. В срок от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент всички ОПС разработват съвместно предложение за хармонизирани правила за разпределяне по отношение на дългосрочните права за пренос съгласно член 52, параграф 2. Предложението се подлага на консултации в съответствие с член 6. Настоящото предложение включва изисквания, специфични за региона и за границата на тръжната зона, ако такива са разработени от операторите на преносни системи във всеки регион за изчисляване на преносната способност в съответствие с член 52, параграф 3.

2. След като регионалните изисквания влязат в сила, те се прилагат с приоритет спрямо общите изисквания, определени в хармонизираните правила за разпределяне. В случай че общите изисквания от хармонизираните правила за разпределяне бъдат изменени и представени на всички регулаторни органи за одобрение, регионалните изисквания трябва също да бъдат представени за одобрение на регулаторните органи на съответния регион за изчисляване на преносната способност.

Член 52

Изисквания относно хармонизираните правила за разпределяне

1. Изискванията относно хармонизираните правила за разпределяне на дългосрочните права за пренос трябва да обхващат физически права за пренос, ФПП–опции и ФПП–задължения. ОПС трябва да разглеждат и надлежно да се съобразяват с особеностите на различните видове продукти.

2. Хармонизираните правила за разпределяне на дългосрочните права за пренос трябва да следват принципите на недискриминация и прозрачност и да съдържат поне следните общи изисквания:

а) хармонизирани определения и приложно поле;

б) договорна рамка между единната платформа за разпределяне и участниците на пазара, включително разпоредби относно приложимия закон, приложимия език, поверителността, разрешаването на спорове, отговорността и форсмажорните обстоятелства;

в) хармонизирани разпоредби от типа „или използваш, или продаваш“, в случай на физически права за пренос съгласно член 32;

г) описание на типа на дългосрочните права за пренос, които се предлагат, включително принципите за определяне на заплащането съгласно член 35;

д) принципно описание на приложимите правила за заявяване съгласно член 36;

е) хармонизирани разпоредби относно допустимостта и правомощията, временното прекратяване и подновяване, както и разходите за участие съгласно член 37;

ж) описание на процедурата на предварително разпределяне на преносна способност, включително най-малкото разпоредби относно тръжната спецификация, представянето на оферти, публикуването на тръжни резултати, срока за оспорване и резервните процедури съгласно членове 37, 38, 39, 42, 43 и 44;

з) хармонизирани разпоредби относно финансовите изисквания и уреждане съгласно член 41;

и) хармонизирани разпоредби относно връщането на дългосрочни права за пренос съгласно член 43;

й) хармонизирани разпоредби относно уведомяването за прехвърляне на дългосрочни права за пренос съгласно член 44;

к) разпоредби относно правилата за гарантираност и компенсация съгласно член 53 и член 55;

л) хармонизирани разпоредби относно политиките за нетиране и финансови обезпечения за ФПП–задълженията, когато е приложимо.

3. Хармонизираните правила за разпределяне могат да съдържат също изисквания, специфични за региона и за границата на тръжната зона, по-специално (но без да се ограничават до) следното:

а) описанието на типа на дългосрочните права за пренос, които се предлагат за всяка граница на тръжна зона, в рамките на региона за изчисляване на преносната способност съгласно член 31;

б) типа на режима за определяне на заплащането за дългосрочни права за пренос, който да се прилага за всяка граница на тръжна зона в рамките на региона за изчисляване на преносната способност в съответствие с разпределението във времевия интервал за сделки за ден напред в съответствие с член 35;

в) прилагането на алтернативни координирани регионални резервни решения съгласно член 42;

г) правилата за компенсиране на регионално равнище, определящи регионалните режими относно гарантираността съгласно член 55.

ГЛАВА 6

Гарантираност на разпределената междузонова преносна способност

Член 53

Общи разпоредби относно гарантираността

1. Всички ОПС имат право да ограничават дългосрочните права за пренос, с цел да се гарантира че експлоатацията остава в границите, осигуряващи сигурна експлоатация, преди началото на гарантираността за сделките за ден напред. Когато ОПС ограничават дългосрочни права за пренос, те докладват за това на съответните регулаторни органи и освен това публикуват фактическите причини, довели до ограничаването.

2. Засегнатите ОПС по границата на тръжна зона, където дългосрочните права за пренос са ограничени, изплащат компенсация на притежателите на ограничените дългосрочни права за пренос, равна на пазарния спред.

Член 54

Определяне на тавани

1. Съответните ОПС по границата на тръжна зона могат да предложат таван за общите компенсации, които да бъдат изплатени на всички притежатели на ограничени дългосрочни права за пренос през съответната календарна година или съответния календарен месец, в случай на междусистемни електропроводи за постоянен ток.

2. Таванът не трябва да бъде по-нисък от общия обем на приходите от избягване на претоварване, събирани от засегнатите ОПС по границата на дадена тръжна зона през съответната календарна година. В случай на междусистемни електропроводи за постоянен ток ОПС могат да предложат таван, не по-нисък от общия обем на приходите от избягване на претоварване, събирани от засегнатите ОПС по границата на дадена тръжна зона в съответния календарен месец.

3. Когато става въпрос за няколко междусистемни електропровода, които се експлоатират от различни ОПС на една и съща граница на тръжна зона и се подчиняват на различни регулаторни режими под наблюдението на регулаторните органи, общият обем на приходите от избягване на претоварване, използван за изчисляване на таван на компенсацията съгласно параграф 2, може да бъде разпределен между всички междусистемни електропроводи. Това разпределяне се предлага от съответните ОПС и се одобрява от компетентните регулаторни органи.

Член 55

Правила за компенсацията

Когато ОПС предложат да се прилага таван, както е посочен в член 54, те съвместно предлагат набор от правила за компенсация по отношение на прилагания таван.

Член 56

Гарантираност в случай на форсмажорни обстоятелства

1. В случай на форсмажорни обстоятелства ОПС може да ограничи дългосрочните права за пренос. Във всички случаи ограничаването се извършва по координиран начин, след като се осъществи връзка с всички пряко засегнати ОПС.

2. ОПС, който се позовава на форсмажорни обстоятелства, публикува уведомление, описващо естеството на форсмажорните обстоятелства и посочващо тяхната предполагаема продължителност.

3. В случай на ограничаване поради форсмажорни обстоятелства съответните притежатели на дългосрочни права за пренос получават компенсация за периода на тези форсмажорни обстоятелства от ОПС, който се е позовал на тях. В този случай компенсацията трябва да бъде равна на първоначално платената сума за въпросните дългосрочни права за пренос в рамките на процедурата на предварително разпределяне.

4. ОПС, който се позовава на форсмажорни обстоятелства, трябва да положи всички възможни усилия за ограничаване на последиците и продължителността на форсмажорните обстоятелства.

5. Когато дадена държава членка има съответните разпоредби, при поискване от съответния ОПС националният регулаторен орган оценява дали определено събитие може да бъде квалифицирано като форсмажорно обстоятелство.

ГЛАВА 7

Поделяне на приходите от избягването на претоварване

Член 57

Методика за поделяне на приходите от избягването на претоварване

1. В срок от шест месеца след одобряването на методика за поделяне на приходите от избягването на претоварване, както е посочено в член 9, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2015/1222, всички ОПС разработват съвместно предложение за методика за поделяне на приходите от избягването на претоварване чрез предварителното разпределяне на преносна способност

2. При разработването на методиката, посочена в параграф 1, ОПС вземат предвид методиката за поделяне на приходите от избягването на претоварване, разработена в съответствие с член 73 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

3. При разработването на методиката за поделяне на приходите от избягването на претоварване чрез предварително разпределяне на преносна способност се прилагат изискванията, формулирани в член 73 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

ГЛАВА 8

Възстановяване на разходи

Член 58

Общи разпоредби относно възстановяването на разходите

1. Понесените от операторите на преносни системи разходи, произтичащи от задълженията, наложени от настоящия регламент, се оценяват от всички регулаторни органи.

2. Разходите, оценени като разумни, ефикасни и пропорционални, се възстановяват своевременно посредством мрежови тарифи или други подходящи механизми, определени от компетентните регулаторни органи.

3. По искане от страна на регулаторните органи съответните ОПС предоставят, в срок от три месеца от искането, необходимата информация, за да се улесни оценяването на направените разходи.

Член 59

Разходи за създаването, развиването и експлоатацията на единната платформа за разпределяне

Всички ОПС, които издават дългосрочни права за пренос чрез единната платформа за разпределяне, поемат съвместно разходите, свързани със създаването и експлоатацията на единната платформа за разпределяне. В срок от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент всички ОПС предлагат методика за поделяне на тези разходи (които трябва да са разумни, ефикасни и пропорционални), въз основа например на принципи, подобни на посочените в член 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222.

Член 60

Разходи за създаването и експлоатацията на координираната процедура на изчисляване на преносната способност

1. Всеки ОПС поема индивидуално разходите, свързани с предоставяне на входящи данни за процедурата на изчисляване на преносната способност.

2. Всички ОПС съвместно поемат разходите, свързани със създаването и функционирането на сливането на моделите на отделни електроенергийни мрежи.

3. Всички ОПС във всеки регион за изчисляване на преносната способност поемат разходите за създаването и функционирането на координираните изчислители на преносна способност.

Член 61

Разходи за осигуряване на гарантираност и заплащане за дългосрочни права за пренос

1. Разходите за осигуряване на гарантираност включват разходите по механизми за компенсиране, свързани с осигуряването на гарантираността на междузоновата преносна способност, разходите за повторно диспечиране и насрещна търговия и разходите по дисбаланс, свързани с изплащането на компенсации на участници на пазара, и се поемат от ОПС, доколкото това е възможно, в съответствие с член 16, параграф 6, буква а) от Регламент (ЕО) № 714/2009.

2. Когато определят или одобряват тарифите за пренос или друг подходящ механизъм в съответствие с член 37, параграф 1, буква а) от Директива 2009/72/ЕО, и като вземат предвид член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 714/2009, регулаторните органи разглеждат компенсационните плащания като допустими разходи, при условие че те са разумни, ефикасни и пропорционални.

3. В срок от шест месеца след одобряването на методиката за поделяне на приходите от избягването на претоварване, посочена в член 57, всички ОПС съвместно разработват методика за поделяне на разходите, направени за осигуряване на гарантираност и заплащане за дългосрочни права за пренос. Тази методика трябва да е съгласувана с методиката за поделяне на приходите от избягването на претоварване чрез предварително разпределяне на преносна способност, посочена в член 57.

ДЯЛ III

ДЕЛЕГИРАНЕ НА ЗАДАЧИ И НАБЛЮДЕНИЕ

Член 62

Делегиране на задачи

1. Един ОПС може изцяло или отчасти да делегира всяка задача, която му е възложена по силата на настоящия регламент, на една или повече трети страни, в случай че третата страна може да изпълнява съответната функция поне толкова ефективно, колкото делегиращият ОПС. Делегиращият ОПС продължава да носи отговорност за гарантиране на спазването на задълженията съгласно настоящия регламент, включително осигуряване на достъп до информацията, която е необходима за наблюдение от страна на регулаторния орган.

2. Преди делегирането съответната трета страна трябва убедително да докаже на делегиращия ОПС способността си да спазва всички задължения по настоящия регламент.

3. В случай че някоя задача, определена в настоящия регламент, е делегирана изцяло или отчасти на трета страна, делегиращият ОПС гарантира, че преди делегирането са сключени подходящи споразумения за поверителност в съответствие със задълженията за поверителност на делегиращия ОПС.

Член 63

Наблюдение

1. ЕМОПС за електроенергия наблюдава прилагането на предварителното разпределяне на преносна способност и създаването на единна платформа за разпределяне в съответствие с член 8, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 714/2009. Наблюдението обхваща по-специално следните теми:

а) напредъкът и потенциалните проблеми при прилагането на предварителното разпределяне на преносна способност, включително осигуряването на справедлив и прозрачен достъп до дългосрочните права за пренос за участниците на пазара;

б) ефективността на методиките за разделяне на дългосрочната междузонова преносна способност в съответствие с член 16;

в) докладът за изчисляването и разпределянето на преносна способност в съответствие с член 26;

г) ефективността на провеждане на предварителното разпределяне на преносна способност и на експлоатацията на единната платформа за разпределяне.

2. Не по-късно от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент ЕМОПС за електроенергия представя на Агенцията, с цел получаване на становище, план за наблюдението, който включва подлежащите на изготвяне доклади и всички актуализации съгласно параграф 1.

3. В срок от шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент Агенцията, в сътрудничество с ЕМОПС за електроенергия, изготвя списък на съответната информация, която да бъде съобщавана от ЕМОПС за електроенергия на Агенцията в съответствие с член 8, параграф 9 и член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 714/2009. Списъкът на съответната информация подлежи на актуализиране. ЕМОПС за електроенергия поддържа пълен архив за изискваната от Агенцията информация под формата на цифрови данни в стандартизиран формат. Всички ОПС предоставят на ЕМОПС за електроенергия информацията, необходима за изпълнение на задачите съгласно параграфи 1 и 3.

4. Участниците на пазара и други организации, които са от значение за предварителното изчисляване на преносната способност, предоставят на ЕМОПС за електроенергия по съвместно искане на Агенцията и ЕМОПС за електроенергия информацията, необходима за наблюдението съгласно параграфи 1 и 3, с изключение на вече получената от регулаторните органи, Агенцията или ЕМОПС за електроенергия информация в рамките на съответните им задачи за наблюдение на прилагането.

ДЯЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 64

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 26 септември 2016 година.

За Комисията

Председател

Jean-Claude JUNCKER